

Náš List

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsako soboto, ako je ta dan praznik, pa dan poprej. Velja za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vposlane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 vin. brez priloge, s prilogo po 16 vinarjev.

Z mesečno prilogo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Našega Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Oglasi se računajo tristopna petit-vrsta po 12, 10 in 8 vin. za 1-, 2- oz. 3krat. za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebina: Et meminisse iuvat — ali klerikalna zvestoba. Neodvisnost sodnikov. — Politične vesti: Vojna nevarnost. Razno. — Iz slovenskih dežel. — Kranjsko: Razno. — Književnost. — Raznoterosti. Podlistek: Bibijana.

Et meminisse iuvat — ali klerikalna zvestoba.

Dobro je, spominjati se na zadnje deželno-zborsko zasedanje, da bi se marsikateremu za slogo vnetemu Slovcu ne zdelo preveč čudno, zakaj je narodnapredna stranka opustila tisto mehkost in popustljivost, da jo je klerikalna stranka ob zadnjem zasedanju deželnega zbora kar okoli prsta ovijala.

Po septemberskih dogodkih, ki so se Slovcem tako živo zarežali v dušo in sree, je šinila v vsakega Slovence zavest, da se mora nehati z bratomornim bojem; da je bil to tisti višji migljaj, ko se moramo vsi napredni in tudi resničonarodni klerikalni Slovenci strniti v močno falango, v kateri bomo branili svoj narodni obstoj ter v slogi in edinosti izvrševali Svetopolkovo oporoko nasproti narodnim sovražnikom in nasproti vladi, ki nas je naravnost začela bičati s škorpijoni.

Kar naravnim potom je prišlo res do nekega kompromisa med strankama, ki je našel odmev v vsem časopisju, da se stranke niso prav nič napadale, ali vsaj ostro ne. Toda dočim so pristaši napredne stranke odkritosrečno, navdušeno pristali na edinstvo postopanja, ko so celo parkrat ljubemu miru na ljubo zatajili svoje interese le, da pokažemo na zunaj, da smo lahko močni v edinosti in da nas strankarsko nasprotje prav nič ne ovira, kadar zastopamo narodne

interese, — ni bila zvestoba na klerikalni strani ne odkritosrečna, ne lojalna. Vse prej nego to, kajti klerikalci so pravzaprav izrabili kompromis v svoje strankarske namene, ne da bi pri tem izpolnili najpriprostejše pogoje tega kompromisa in ne da bi celo v narodnih koristih delali tako kakor je pravemu Slovcu treba v hudih časih narodnega preganjanja delati. Romana fides, nulla fides — ali klerikalna zvestoba ni nikaka zvestoba — se je obistinila tudi pri Slovcih in napredna odkritosrečnost in iskrenost je bila britko varana v škodo strankinih interesov kakor v škodo narodnih interesov. Samozatajevanje naprednjakov so izrabili klerikalci v samopašne strankarske koristi, ne da bi kot odškodnino dali vsaj mrvice v splošnih narodnih interesih.

Vsakdo se še spominja, kako smo v Ljubljani po 20. septembru imeli obsedno stanje, kako se je uvedlo takrat vohunstvo v vse kroge, ki ne bo nikoli več izginilo iz Ljubljane. Spominjamo se slučajja Belar, ko je vlada po nepotrebnem ustanovila tretjega deželnega šolskega nadzornika na Kranjskem, da pospeši s tem bogato oblagodarjeno nemško šolstvo, dočim za slovenske šolske potrebe zunaj Kranjske še groša nima. Prišlo je v istem času še več takih udarcev in v slovenski javnosti je završalo, da se mora ta vladni sistem ponemčevanja na Kranjskem nehati in predstavitelja tega sistema odstraniti s Kranjskega. Naprednjaki so smatrali to kot prvi pogoj, da se normalne razmere zopet ustanovijo, da gre deželni predsednik Schwarz proč s Kranjskega in da mora obenem oditi šolski vladni referent Kaltenegger. Časopisi so to zahtevo vsak dan ponavljali in celo klerikalno časopisje jim je par dni sledilo, a ne dolgo, — iz enostavnega vzroka,

ker klerikalci najbrž niso niti smeli nasprotovati tej vladi, ki jim je že od nekdaj mašila usta z raznimi koncesijami, da ne bi kričali.

Prišlo je zasedanje deželnega zbora. Klerikalci so takrat nastopili svoj veliki moment in prišli v zbornico kot gospodujoča stranka z absolutno večino. Klerikalcem je bilo zdaj na tem, da deželni zbor deluje, kajti javnosti so hoteli z že izdelanim programom svojega delovanja natresti pesek v oči, češ, zdaj vidite, kaj in koliko mi delamo, ko smo prišli do premoči.

Napredna stranka je v znamenju opozicije prišla v deželni zbor. Nji gotovo ni bilo toliko na tem, da bi deželni zbor deloval, kakor klerikalni stranki, toda na podlagi septemberskih dogodkov je hotela kolikor mogoče složno nastopati s klerikalno stranko, ako ji ta ne bo nasprotovala v ostrem nastopu zoper vladni sistem, ki je prizadel toliko krivic Slovcem. Napredni poslanci so izjavili, da hočejo in da bodo z vso ostrostjo nastopili proti baronu Schwarzu, kajti ne gre in ne more iti dalje, da bi predstavitelj sovražnega vladnega sistema še mogel ostati na svojem mestu spričo nečuvnih udarcev zadnjega časa.

Klerikalci so se zdaj zbali. Vedeli so, da ima baron Schwarz razpust oziroma odgoditev deželnega zbora v žepu, ako bi se silno nastopilo proti njemu. Kaj potem? Klerikalne lavarke bi izgubile svojo moč in peska bi ne bilo tukaj. Zato so tudi skušali preprečiti previharen nastop naprednih poslancev zoper Schwarza ter obljubljali vse mogoče, ako dopustijo napredni poslanci redno delovanje. Ti so se naposled udali, toda pod gotovimi pogoji in sicer so jim klerikalci dali zagotovilo, da pojde Schwarz in da pojde Kaltenegger od kranjske vlade. Zlasti za Schwarza je bilo zagotovilo

Bibijana.

Spisal Jos. Premk.

Sem od mlinarja je prihajalo divje vpitje in vaščani, ki so bili namenjeni v cerkev k popoldanski službi božji so obstajali začudeni in so se spogledavali.

„Že zopet,“ je zamrmral starec, ki je bil mlinarjev sosed.

„Ne bo ga miru,“ je pristavil drugi in se ozrl na mlinarjevo hišo, od koder so prihajali kričeči, možki glasovi.

„Hud je mlinar, kakor vrag,“ je pristavil tretji, sivolas starec in odšel svojo pot.

„Bog se usmili te nesreče,“ so vzdihovale ženice, kimale z glavami in rožljale z rožnimi venci.

„In vsega je kriva tista vlačuga — Bog mi odpusti!“ je pristavila rdečelična deklina in pokazala z roko tja nekam gori na vas...

„Vsega, vsega, — ta ničvrednica,“ ji je pritrdila ženica in začudeno vrtela oči. Ker pa so se bale, da bi mlinar tudi nad njimi ne zahrnel, so odšle dalje — tiho mrmraje...

Stari mlinar, visok, širokopleč človek pa je hodil z mogočnim, razburjenim korakom po prostorni sobi in divje pogledoval sina, ki je sedel pri peči kakor kak — „kaj me briga,“ s

prekrižanimi rokami na prsih in viržinko v ustih.

„In to sramoto hočeš spraviti nad mojo pošteno hišo?“ je vpil stari z rjovečim glasom.

„Kaka sramota bi bila to?“ ga je povprašal sin pikro; videlo se je, da že tudi on težko premaguje svojo jezo.

„No, še prashaš! Ali bi ne bila to sramota za našo pošteno hišo — za cel naš rod, fej! Jaz ti že pokažem! Bomo videli, kdo je gospodar v hiši, ti ali jaz. Ha, ha! Jaz, da bi kdaj dovolil z njo v zakon — raje poprimem takoj za puško in ustrelim oba. Ali si razumel!? Poštena je bila tvoja mati, pošten sem jaz in sem bil vedno, a ti Janez ne boš imel sreče, ker ne spoštuješ očeta in njegovih zapovedi. Nič bi ti ne branil, ako bi si izbral kako pošteno, da bi kaj imela — kakor tudi ti ne bi bil brez vsega, a to — — že ime ima tako, da ga pošten človek ne more izgovoriti. Ne! Dokler bo gibala moja desnica, v mojo hišo ne bo te — vlačuge —“

Tedaj je planil Janez pokoneci, da se je oče skoro preplašeno umaknil. Bil je velik, širokih močnih prsi, in ko je udaril po mizi, je zagrmelo, da so se stresla okna.

„Tega mi ne boste govorili!“ je zakričal besno. „Še enkrat jo imenujte vlačugo, — pa pozabim, da ste moj oče. Nikdo ne ve ničesar

o njej, le hudobni jeziki in tiste babnice, ki so same stokrat slabše. Jaz vam povem, da je v celi vasi najbolj poštena — Bibijana.

„Janez,“ je zopet prišel oče, a nekoliko mirneje. „Dovolj je bilo že prepira v tej hiši radi nje, poznaš me, da sem neizprosljiv, a dalje ne maram tega. Cela vas že gleda za menoj in se mi posmehuje in vse le radi tebe. Stori kakor hočeš — dovolj si star, od vojakov si že prišel, že moraš imeti pamet in vedeti, kaj je prav ali kaj ne. Jaz ne maram tega več trpeti. Vedno sem živel v miru in da bi mi delal sedaj edini sin neprilike — tega ne. Rajnka mati bi se razjokala, ko ki te čula in videla tvoja pota; Bog ji daj mir in pokoj! In kot rečeno, k temu tudi jaz nikdar ne dovolim. Ne! Raje skočim tam koncem ulina v tolmun!“

„Kakor hočete, ne bom vas vprašal!“ mu je odgovoril Janez, si ogrnil kamižolo in odšel ponosno. Ko je zaloputnil vrata, se je stresla cela soba.

„Hudič — pa takega sina!“ se je pridušil stari, ko je Janez odšel, in jezno korakal gor in dol po sobi.

Janez je odšel dalje po vasi z globoko sklonjeno glavo na prsi. Širokokrajen kastorec si je potisnil nizko na oči in nikamor se ni ozrl. Tupatam je pokukala skozi okno rado-

tako jasno in odločno, da napredni poslanci prav nič niso dvomili, da bi se to ne uresničilo. Zato so pa potem tudi glasovali za vse klerikalne predloge ter bili tako skromni, kakor bi jih klerikalci v žepu imeli. Mislili so si: poštenost proti poštenosti!

Toda britko so se varali, če so mislili, da bodo klerikalci svojo obljubo izpolnili in zagotovilo uresničili. Klerikalcem verovati je kakor ciganu verovati in ravno v tem slučaju, ko bi morala klerikalna stranka pokazati, da ji je kaj do poštenja in odkritosti, do dostojnosti in časti, katero treba rešiti nasproti najboljšim možem napredne stranke, se je najbolj pokazalo, koliko vere je dati tem ljudem, ki nosijo vedno kršćanska načela na jeziku, izvršujejo jih pa tako kakor jim prav kaže. Ali je to potem kakšna politična dostojnost?

Schwarz je torej še vedno deželni predsednik kranjski in Kaltenegger še vedno referent kranjskega šolstva!

Neodvisnost sodnikov.

Jeseni preteklega leta je neka dunajska tvrdka vložila pri dunajskem deželnem sodišču tožbo zoper zunanjega ministra barona Ährenthala in zoper nekega generalnega konzula. Senatni predsednik višji sodni svetnik dr. pl. Flesch je razpisal 2. novembra prvi narok na dan 4. decembra. Dne 9. novembra so se stranke obvestile, da je senat uradno izrekel nepristojnost sodišča in ničnost dosedanjega postopanja in da vsled tega zavrača tožbo. Skoro nato je višje deželno sodišče dr. pl. Fleschu odvzelo predsedstvo v senatu, vsled česar je ta prosil za vpokojitev, ki se mu je tudi priznala. Poizvedbe, kaj se je za kulisami v tej stvari vršilo, so dognale naslednja dejstva.

Skoro po razposlanih vabilih obtožencev, toda še precej časa pred naznanjenim narokom je prišel v pisarno deželnosodnega predsednika Fellnerja takratni ministerijalni svetnik, zdaj sekcijški šef v justičnem ministrstvu dr. Schauer. V njegovi prisotnosti je bil poklican dr. Flesch, kateremu je dr. Schauer rekel, da se je pri rešitvi tozadavne tožbe primerila napaka, kajti tožba bi se morala radi nedopustnosti takoj a limine zavrniti. Na dr. Fleschov odgovor, da se ni primerila nikaka napaka, ampak dobro preišljen sklep, je odgovoril ministerijalni svetnik: „Tem slabše!“ Dr. Flesch je rekel, da je bil začetkoma za zavrnitev a limine, toda opozorili so ga na analogni slučaj, v katerem je dunajsko višje deželno sodišče vsled rekurza razveljavilo zavrnitev in nedopustnost tožbe a limine in ukazalo deželnemu sodišču, naj o nedopustnosti pravnega pota sklepa šele pri sporni razpravi. Vsled tega je tudi sam razpisal prvi narok.

vedna deklinja glava in zadovoljno opazovala visoko Janezovo postavo. Janez pa je bil tudi v lice lep fant, — nekoliko zagorel, ali kadar se je nasmeljal, se je pokazala vrsta močnih, kot repa belih zob. Brade si ni bril kakor drugi fantje, imel je že precej polno in v sredini se mu je cepila v dve strani. Tudi se ni Janez mnogo menil za svoje sotovariše, bil je večinoma sam, zato so ga mnogi sovražili, ker radi bi imeli med seboj njega, ki je bil najmočnejši v vasi.

Tako je korakal do Urbanove krčme, kjer je zavil notri.

„Bog daj, Janez,“ ga je prijazno pozdravil krčmar.

„Dober dan,“ mu je odzdravil Janez nekako tiho.

„No, pa nekako jezen si videti, ali sta se zopet s starim?“ ga je povprašal radovedno krčmar.

„Saj veš — ni vredno govora —“

Krčmar je kimaje z glavo odšel in Janez je sedel za prvo mizo.

Krčma je bila prazna, ker vsi so bili že v cerkvi, le tam v kotu je dremal starec.

„Torej si še nista dobra?“ je zopet pričel krčmar in postavil predenj vino.

Dr. Schauer se pa s tem ni zadovoljil, izrekel svojo nevoljo glede sodnega odloka in nagoval dr. Flescha, naj odstopi od tega sklepa. Podpiral ga je v tem tudi predsednik Fellner. Dr. Flesch je končno izjavil, da principijelno nima ničesar proti zavrnitvi tožbe a limine, v tem slučaju bo pa sklical senat ter odločitev temu prepustil. Rekel pa je, da bo članom senata povedal, vsled kakega povoda in po čigar nagibu je senat sklical. Dr. Schauer je nato pripomnil, da ni prišel kot uradnik justičnega ministrstva, ampak kot pooblaščenec zunanjega ministra, da opozori na napako, ki se je storila.

Osrednji odbor društva avstrijskih sodnikov na Dunaju se je zoper to postopanje sekcijškega šefa, ki jasno označi vmešavanje v pravosodstvo in kršenje sodniške neodvisnosti, odločno zavaroval ter v posebni vlogi justičnemu ministru naznanil svoj protest v zaupanju, da bo minister storil primerne korake, da se take razmere več ne ponovijo.

Justični minister dr. pl. Hochenburger je pismeno rešil to vlogo ter izjavil, da v tem posebnem slučaju nima nikakega povoda za kako posebno odredbo.

Navedli smo bolj obširno ves dejanski položaj, ki je dal češkemu poslancu dr. Stranškemu povod, da je v državnem zboru vložil nujni predlog, naj ukaže pravosodni minister strogo preiskavo, zakaj je sekcijški šef dr. Schauer osebno posredoval, da deželno sodišče ustavi preiskavo proti baronu Ährenthalu in dotičnemu konzulu. Ker se je s tem kršila sodnikom v zakonu zajamčena svoboda, naj se vpelje disciplinarna preiskava proti krivcem. Minister dr. Hochenburger je takoj odgovorjal, saj je bil sam prizadet pri tem, ter rekel, da je dr. Schauer res posredoval, da pa s tem ni kršil sodišču svobode.

Za nujnost predloga ni bilo dobiti dvetretjinske večine, toda predlog je dobil absolutno večino, ker je zanj glasovalo 182, proti pa le 150 poslancev. Da niso vsi poslanci glasovali za ta nujni predlog, vzrok ne tiči v tem, da bi ne soglašali s predlogom, ampak v tem, da so nemški poslanci smatrali vso stvar naperjeno proti vladi in nemškemu ministru Hochenburgerju in so torej imeli za častno zadevo, da ga s tem branijo. Kljub temu je pa dobil Hochenburger veliko zausnico, ker je bila absolutna večina proti njemu. Slovanski poslanci so mu tudi po izidu glasovanja klicali: „Abzug, Hochenburger!“

Vsa stvar pa dobi drugačno lice, ako smatramo vmešavanje višjih uradnikov v pravosodstvo sodnikov s stališča, da mora biti sodnik popolnoma neodvisen. V tem slučaju se je pa ta neodvisnost na eklatanten način kršila, v čemer so si vsi sodniki edini. Kaj bi se zgodilo, ako se taki slučaji večkrat ponovijo? Potem

„Kaj hočeš, ko ti sili svojo kakor junec v mejo! Pa kaj me briga, jaz bom storil kakor jaz vem, saj nisem več otrok.“

„Tako je prav, Janez!“ mu je pritrdil krčmar. „Prav govoriš! Ako jo imaš rad in ona tudi tebe, — jo kar vzemi. Stari, ko bode videl, da se le ne daš pogovoriti, ti bode že dal kaka dva tisočaka — saj ima, seboj tudi ne bo nesel ničesar!“

„Vraga bo dal!“ je zamrmral Janez in si prižgal viržinko.

„E, tako neočetovsko pa gotovo ne bo ravnal, saj je vendar kristjan. Seveda se mnogo govori o tej Bi-bo-ja-je, — ali kako se že imenuje —?“

„Bibijani,“ mu je pomagal Janez, ker je rad izpregovoril to ime.

„Da, da, tako!“ mu je pritrdil krčmar. „Mnogo se govori, a kar se govori, tudi še ni vse resnica. Kaj, če ne ve za mater, ne za očeta, zato je še vseeno lahko dobra in lepa je tudi, to se ne sme reči, da ne. Prav lepa punica!“

V tem je zazvonilo pri cerkvi in Janez je hitro plačal in odšel.

Pred cerkvijo so se že zbrali fantje, a Janez je ostal nekoliko dalje od njih in se ni hotel razgovarjati. Kmalu se je usula iz cerkve pisana množica deklet, starcev in žen. Med

bi vsaka visokostojeca oseba našla zaščito pri justičnem ministrstvu, da bi to pritiskalo na podrejene sodnike, ki se ne smejo dati vplivati od nikogar, bodisi potem minister ali sekcijški šef! Naj potem justični minister desetkrat izjavi, da se ni pritiskalo na sodnika Flescha, slučaj je vendar postal jako neprijeten bodisi za sodnike, bodisi za občinstvo, ki išče pravico pri sodnikih. S tega stališča torej moramo to vmešavanje strogo obsojati in je v interesu pravičnega in nepristanskega pravosodja le želeti, da se nikoli več kaj takega ne primeri!

Politične vesti.

Vojna nevarnost.

Položaj glede vojne s Srbijo je, danes tako napet, da lahko vsak čas poči in zagrmi ob Drini, Donavi in črnogorski meji. Poročali smo, da je naš poslanik v Belgradu grof Forgach izročil srbski vladi noto, v kateri je jasno izražena želja, naj se Srbija odločno izrazi, ali se hoče pogajati z Avstrijo in ali hoče ustaviti oboroževanje. Srbski odgovor je bil ta, da Srbija sploh noče od Avstrije ničesar, ampak da pričakuje od konference velesil, da ji ta da pravico, kajti mnenja je, da spada ta stvar pred evropsko sodišče. Glede neprestanega oboroževanja se ni niti opravičila.

Rusija je med tem tudi odgovorila na obvestilo Avstrije, da je sklenila s Turčijo sporazum glede aneksije. Rusija stoji na stališču, da je kljub temu, da je Avstrija takorekoč odkupila Bosno in Hercegovino od Turčije, stvar mednarodne konference, ki bo o tem odločila.

Po sebi umevno, da ima Srbija zato tako korajžo, ker stoji Rusija za njo in da je uverjena, da ji v slučaju vojne priskoči Rusija na pomoč, sicer bi se gotovo ne upala v takem tonu odgovarjati avstrijski vladi. Stvar postaja radi tega gotovo še bolj resna, ker mora Avstrija računati, da v slučaju vojne ne bo imela le Srbije nasproti sebi.

Kakor se govori, izroči naš poslanik Forgach danes srbski vladi zadnjo noto ali takorekoč ultimatum, od katerega bo odvisno, ali se s prihodnjim tednom prične vojna ali ne.

Da Avstrija ne more mirno gledati, kako se Srbija že ves čas oborožuje, je po sebi umevno. Naj se reče, kar hoče, to je izzivanje in Avstrija je bila prisiljena, da je odgovorila s tem, da se je tudi pripravila na vojno. Časniki sicer ne smejo pisati o vsem, kaj se je že pri nas zgodilo in pripravilo za vojno, toda ljudstvo samo sluti in ve, da je stvar velice resna, ker so dan za dnem poklicani sinovi in gospodarji k svojim polkom. Dovolj je, če povemo, da se se je porabilo že okrog 500 milijonov kron za oboroževanje in priprave. V Bosni in Hercegovini je polno vojakov, tudi v Dalmacijo je šlo

zadnjimi je prišla tudi Bibijana. Bila je v temni obleki in svilenem črnem predpasniku. Od drugih deklet se je razločevala po nežni, beli polti in precej šibki postavi. Velike kot oglje črne oči so ji takoj zabegale med množico in drobne, rožne ustnice so ji bile lahno odprte, kot da nečesa strahoma pričakuje...

Bila je lepa — njen obraz nikakor ni bil kmečki, kakor tudi ne gibko, nežno telo. Ko se je nekoliko prerila skozi gnečo, je takoj pristopil k njej Janez, kot da hoče pokazati celi vasi svojo veliko ljubezen do nje... In spremljal jo je od cerkve, ne meneč se za zaničljive in porogljive obraze, ki so bili obrnjeni za njima.

Zavila sta za vasjo, kjer je bilo bolj samotno in ko so že ostale hiše za njima in jima je sledilo le še tupatam kako radovedno oko, — sta se prišla za roko.

„In se ne bojiš, da pristopiš takoj pred cerkvijo k meni?“ ga je poprašala z ljubkim glasom, ki je bil čist in zvoneč in je odmeval v Janezevem srcu kot srebrna struna.

„Koga se hočem bati? Mar tistih fantalinov, ki zijajo na naju kakor obsedeni. Ali se jih ti bojiš?“

Bibijana ga je pogledala z mehkim pogledom in vse plahe so bile njene oči.

že precej polkov. S tem pa ne mislimo razburjati ljudi, ako jim to povemo, kajti prav mogoče je, da iz vsega skupaj ne bo nič. Spričo nepreglednih posledic, ki jih ima vsaka vojna za seboj, je mogoče, da se bo treznemu razumu odločilnih faktorjev posrečilo najti pot ali kak izhod iz zagate, v kateri zdaj Avstrija tiči. Dobro je pa vedno, da je Avstrija za vsak slučaj pripravljena in le v to svrhu so se odredile vse priprave zadnje dni. Vojne torej še ni in dokler ne bodo začele pokati puške, lahko še vedno upamo, da se bo od nas odvrgla ta groza. Vsak razumen človek si to gotovo želi.

Državni zbor. Na razpravi je rekrutni zakon, h kateremu so vse stranke izrazile po svojih najboljših govornikih svoje stališče. Socijalni demokratje in češki radikali bodo glasovali proti predlogi, Slovanska enota razen čeških radikalcev bo najbrž za, toda o tem poročamo na drugem mestu. Pri tej priliki so se nemške stranke ostro izjavile proti madjariziranju armade. Maloruski poslanec Trylovskij je napadal vojaštvo, češ da se je v Bosni jako kruto obnašalo, kar je spravilo domobranskega ministra Georgija v ogenj, da je udaril po mizi in si prepovedal žaliti vojaštvo. Poslanec Ivan Hribar je imel dve uri dolg in pomemben govor o zunanji politiki ter razpravljal tudi o septemberskih dogodkih. O zahtevah Srbije ni zdaj časa preiskovati, ali so upravičene ali ne. Eno pa je gotovo, je dejal govornik, da si je srbski narod v junaških bojih s svojo krvjo kupil svobodo in neodvisnost, dočim so si drugi narodi priborili svobodo na račun tuje krvi. Takšen narod zasluži, da se mu zagotovi možnost svobodnega, neoviranega gospodarskega razvoja in nihče mu ne sme zameriti, ako zastavlja vse svoje sile, da si zagotovi ta svoboden razvoj. Avstro-Ogrska je v srečnem položaju, da lahko da Srbiji vse pogoje za svoboden razvoj, ne da bi pri tem kaj izgubila na svojem ugledu. S tem bi si pridobila dobrega in hvaležnega soseda. Zaslužila pa bi si tudi hvaležnost Evrope in bi obenem obvarovala svoje narode pred strahotami in nepreglednimi posledicami vojne. Ob dvanajsti uri dvigam svoj svarilni glas, je rekel govornik, ki bo morda izzvenel, ne da bi ga hoteli poslušati. Toda na te besede se bodo spomnili, ako ne poprej, kadar bo Avstrija krvavela iz nešteti ran. Govornik je nato obširno razpravljal o ljubljanskih septemberskih dogodkih ter predlagal resolucijo, v kateri se vlada poziva, naj poroča nemudoma o uspehu preiskave glede postopanja vojaštva pri ljubljanskih septemberskih demonstracijah ter na primeren način kaznuje poročnika Majerja, ki je zakrivil krvoprelitje. Predsednik ni dal te resolucije na glasovanje, ker ni v zvezi z rekrutno predlogo. V seji v sredo je prišlo

„Kadar si ti pri meni, se jih ne bojim, ker vem, da bi zbežali vsi, ako bi le enkrat zamahnil. Ali drugače —“

„Ne boj se jih, Bibijana. Kadar ne bo mene, takrat se jih boj, a ko sem pri tebi, vedi, da si varna in naj navali nate cela vas. E, kako vesel in srečen bi bil, ko bi te zamogel vsaj enkrat tako braniti!“

Bibijana se je nasmehljala in izpod rožnih ustnic se je za hip posvetila vrsta belih drobnih zob.

Ko so ostale hiše daleč za njima, sta obstala in Janez ji je ovil roko okoli pasu.

„Ko sem pri tebi, Bibijana, pozabim na vse in vesel sem! Ne vem, kaj bi bil, ko ne bi imel tebe!“

In sklonil se je k njej in jo poljubil v drhteče ustnice, ki so mu plaho vrnila poljub...

II.

Bilo je pred sedemnajstimi leti.

Pomlađ je plula nad vasico Podbrdo, ko se je pripeljala pred Zebrovo hišo elegantna kočija, iz katere je izstopilo dvoje v svilu odetih dam.

Prva je imela v naročju malo dete, a druga nekake zavoje in hitro sta vstopili v hišo.

spet do škandala med Malikom in grofom Sternbergom. Sternberg je rekel na opomnjo poslanca Malika, da so vstaši v Bosni avstrijskim vojakom odrezali spolovila in jim te vtaknili v usta, da je škoda, da ni kakega Bošnjaka, ki bi pri Maliku ravno tako napravil!

Slovanska enota in rekrutni zakon. „Narodni Listy“ poročajo glede tega: V Slovanski enoti zahtevajo nekateri poslanci, naj člani enote zato glasujejo za rekrutni kontingent, da ne bo imela vlada in Nemci vsled tega orožja v roki zoper enoto in da vlada ne bo mogla pred javnostjo izreči, da so Nemci in Poljaki edine stranke državnega zbora, ki imajo v tem kritičnem času razum za potrebnost države in monarhije. O tem vprašanju se bo slovanska enota še natančneje bavila. Zdi se skoro, da se bo članom slovanske enote dala prostost glasovanja.

Za male hišne posestnike. Že mnogo let se zahteva od vlade, da odpravi hišno-razredni davek posebno od onih hiš, ki dajejo le borna stanovanja njihovim lastnikom. Sedaj se je vlada vdala vztrajnim zahtevam ljudskih zastopnikov in jim predložila zakonski načrt, po katerem bi bile vse one hiše, ki imajo le po eno ali dve sobi namenjeni za stanovanje, to so one, ki so uvrščene v 16. in 15. razred in od katerih se plačuje hišnega razrednega davka po 3 K, oziroma 3 K 40 vin., proste vsega davka. S to davčno prostostjo bi bile pa proste tudi vseh deželnih, občinskih in drugih doklad, ki mnogokje presegajo daleko državni davek. Ako ta zakonski načrt postane postava, tedaj bo to precejšnja pridobitev za revnejše ljudstvo.

V ogrskem državnem zboru deluje neodvisna stranka za samostojno državno banko, to je, da bode ogrska državna polovica delala sama svoj denar. Denarja v zlatu bi imela nad 7 milijonov kron, za katerega vrednost bi napravila papirnat denar. Ta stranka zahteva nekako neodvisnost Ogrske od Avstrije, le svoj denar, svoj državni zbor, svoje vojaštvo. Stranka ne bo prodrla s svojim predlogom, ker kakor kaže, ne dobi večine v zbornici.

Hrvatski jezik na Ogrskem. Ogrski listi poročajo, da je ogrska vlada baje sklenila, na vseh ogrskih srednjih šolah uvesti hrvatski jezik kot obvezni učni predmet.

„**Veleizdajniški proces v Zagrebu.**“ V posameznosti tega procesa se ne bomo spuščali, saj smo s člankom v zadnji številki pojasnili, kaj naj se sodi o tem procesu, ki je umetno vprizorjen in dotičnim krogom, ki so ga vprizorili, že tudi dela jako veliko skrbi. Mislili so, da se bo razmerje med Avstro-Ogrsko in Srbijo poprej končalo, bodisi na način, da se sklene mir, bodisi da se prične vojna. V prvem slučaju bi vso stvar potlačili, v drugem pa odgodili razpravo. Zdaj pa sami ne vedo, pri čem

Nista se dolgo mudili, skoro je zopet odrdrala kočija in izginila za klancem. Kmetje, ki so bili na polju, so se spogledavali, kaj naj to pomeni, a oni, ki so bili doma, so se po odhodu elegantnih dam udrli kar curkoma v Zebrovo hišo.

V naročju Zebrovke pa se je čemerilo malo dete, kot da se boji radovednih, zijalastih obrazov, ki so se začudeni spogledovali.

„Od kod pa je?“ so povpraševali.

„E, ali ne poznate več Kočmurjeve Tončike. V mestne šole je hodila, no, sedaj pa je prišlo tako... in kaj hoče z otrokom, ko ni omožena!“

„Kaj? Ni omožena?“ so se vsi glasno začudili in nekaj starih ženic je kar pomigalo z bradami.

„Ni omožena!“

„Bog nas obvaruj greha!“

„In ti Zeber vzameš takega otroka v svojo hišo?“ so se začudili vsi vprek.

„O Bog nas varuj!“

„Kako pa je? Ali je možko ali žensko?“ je povprašal sosed Kopriva.

„Žensko je,“ je odgovorila Zebrovka.

„Kako pa ji je ime?“ so povprašali hitro nekateri.

da so, zato pa zavlačujejo vso stvar. Izmed 53 obtoženih Srbov so bili doslej zaslišani šele štirje, a nobenemu se ni moglo ničesar dokazati, zlasti ker Nastič noče izročiti originalov onih pisem, ki tako obtožujejo obtožence. Nastič bi jih dal rad, toda proti visoki odkupnini, o čemer pa vlada noče ničesar vedeti. Tudi pri zaslišavanju naslednjih obtožencev so prišle lepe stvari na dan, ki dovolj jasno osvetljujejo hrvatsko justico.

Dogovor med Turčijo in Bolgarijo. Iz Sofije se poroča, da je bolgarska vlada dobila iz Petrograda oficijelno obvestilo, da se je z zunanjim ministrom Rifaat pašo doseglo o bolgarskem vprašanju popolno soglasje v naslednjem zmislu: 1. Turčija sprejme 125 milijonov kot odškodnino Bolgarske. 2. Od te vsote bo predvsem odškodovana orijentska železnica za vzhodnorumelsko progo in sicer na podlagi, ki se je dogovorila med Liapčevem in porto. 3. Rusija bo črtala toliko anuitet turške vojne odškodnine, kolikor je potrebno, da se s 5 odstotki kapitalizirano dobi vsota 125 milijonov.

Iz slovenskih dežel.

Kompromisna pogajanja med slovenskimi strankami glede deželnozborskih volitev so stopila sedaj v resnejši stadij. Kakor neoficijelno izvemo, so imeli v ponedeljek po 3 zastopniki Slov. km. zveze in Narodne stranke v Mariboru tozadevni sestanek. Prihodnjo soboto se vrši drugi sestanek, katerega se udeležijo tudi zastopniki konservativne stranke in prihodnji teden se vrši zaupni shod Km. zveze, ki bode preciziral konečno stališče stranke pri deželnozborskih volitvah. Glavni zbor Narodne stranke se vrši v nedeljo dne 4. aprila. Pozivamo svoje somišljenike, naj se že sedaj ozirajo in pripravljajo nanj.

Kam gre denar za obmejne Slovence? Narodni List piše: To tajnost je po nepredvidnosti izdal „Slov. Gospodar“, ki piše: „Gotovo Vam je znano, da je Vaša dolžnost, pisati pisma na papir „Biti slovenske krvi — bodi Slovincu v ponos“ izdala Cirilova tiskarna v Mariboru v korist „Slov. krščanski socijalni zvezi.“ Ker se je dosedaj razglašalo, da je izkupilo tega papirja v korist „obmejnim Slovincem“, vemo sedaj, da so obmejni Slovenci — „Krščansko socijalna zveza.“

Celjska mestna šparkasa, ki ima svoje uradne prostore v veliki hiši pri kolodvoru, prav čedno nazaduje. Poročali smo že, da se je meseca prosinca t. l. pri tem zavodu vzdignilo 138.712 43 K več kakor pa vložilo. Meseca svečana pa je ta nemška šparkasa zopet nazadovala za 45.134 18 K, vsega skupaj je torej izgubila na hranilnih vlogah v prvih dveh mesecih

„Čakaj no, kako se ji že pravi,“ je zagodrnjal Zeber videč, da žena premišljuje in se ne more spomniti imena. „Čakajte, no Bi-be-ri-ja, Ne, ni tako, drugače —! Vraga čudno ime ima in jezik se kar lomi. He, Anka pojdi no sem!“ je zavpil nad hčerjo, ki je bila v veži. „Povej no, kako se že pravi temu otroku, ti si bila v mestu pri gospodi, že bolj znaš!“

A tudi Anka ni znala na pamet, pogledala je na listič, kamor si je zapisala prečudno ime.

„Bibijana ji je ime!“

„Kako? Povej no še enkrat!“ so se začudili vsi.

„Bibijana!“ je ponovila.

In vsi so ponovili to ime, nekateri prav, drugi zopet ne in začudeno kimaje so se zopet razšli in skoro je vedela cela vas o došlem detetu.

Na večer pa se je zbralo v krčmi možakarjev, kot da je nedelja.

„Še taka nadloga pride nad nas,“ je mrmral župan in se oziral po možakih, ki so posedli okoli mize.

„Pa kako ime ima ta zlomek,“ je modroval sivolasi ded. „Kar sem na svetu, ga še nisem slišal — kar jezik se ti zatika. Kako ji je že ime?“

tega leta 138.846-61 K. Za varnost te šparkase jamči samo celjsko mesto. Slovenci imamo v Celju slovensko „Južnoštajersko hranilnico“, za katero jamči pet nezadolženih okrajev. Ta slovenska hranilnica ima svoje prostore v Narodnem domu v Celju.

Predrznost nemškega učitelja. Te dni je nek mariborski nemško-nacionalni učitelj kaznoval slovenskega učenca prvega razreda, katerega je ovadil njegov sošolec, da je baje na cesti zaklical „živio.“ To je že skrajna predrznost teh tevtonskih privandrancev.

Slovenski kašipot za Maribor in okolico. Slovensko trgovsko društvo v Mariboru je na predlog tajnika gosp. Weixla sklenilo s 1. majem izdati „Slov. kašipot za Maribor in okrožje“, v katerem bodo navedene vse slovenske tvrdke, industrijska podjetja in obrti, poleg tega tudi vsi bližnji in daljni izleti. Ta knjižica bo imela za Maribor in okolico velikanski pomen, ako se bo izdala v veliki množini in brezplačno razdeljevala. Konec knjižice bo naveden tudi vozni red.

Deželnozborske volitve na Koroškem. V znamenju volilnega boja je zdaj cela Koroška. Nemški nacijonanci bodo seveda v vseh okrajih postavili svoje kandidate, toda nekaj mandatov jim bo odvzela nemška krščansko-socialna stranka, pa tudi socialnademokratska stranka se vdeleži volitev v splošni kuriji. Slovenske kandidate smo že navedli, danes še dopolnujemo nekatere. V kmečkem volilnem okraju celovška okolica-Borovlje sta kandidata Janez Štruklitz Tibič pri Dholici in Anton Freithofnig (Nemec), župan v Blatogradu, ki je kandidat nemških krščanskih socialcev, torej bodo tukaj Slovenci in klerikalni Nemci skupaj nastopili. V splošni skupini Beljak-Paternijon-Trbiž-Podkloster-Rožek-Borovlje je slovenska stranka postavila delavca za kandidata in sicer Mihaela Turka, puškarja v Resnici pri Borovljah. Upati je na zmago dveh do štirih slovenskih kandidatov v dobrem slučaju. Koroškim Slovencem želimo vso srečo pri tej volitvi! —

Cvetoča podružnica nemškega šulferajna je, kakor poroča „Grazer Tagblatt“, v Borovljah na Koroškem. Število članov se je zvišalo od 202 v letu 1907 na 226 v letu 1908. Ravnotako so se pomnožili tudi dohodki izdatno (1907: 808 K 88 v, 1908: 1035 K 3 v). Podružnica je pridobila v letu 1908 nič manj nego šest novih ustanovnikov s skupno 240 K.

Nemški šulferajn je za leto 1909 začasno dovolil za razne potrebe nemškega šolstva na Koroškem 40000 K.

S Primorskega. Nemška nevarnost. Nemštvo v Trstu se precej nevarno razširja. Nemci imajo nekaj strastnih, a jako delavnih

ljudi, ki imajo v evidenci vsako tudi manj važno stvar, ki se da izkoristiti v nemške namene. Za nemško šolstvo je v Trstu desetkrat bolje skrbjeno nego za slovensko, čeprav se more o Nemcih govoriti le kot o privandranceih, dočim tvorijo Slovenci avtohtono prebivalstvo. V Bar-kovljah so te dni otvorili poleg že ondi obstoječe nemške šole še nemški otroški vrtec. Tudi v Istri, zlasti pa v Pulju, kjer je veliko nemških uradnikov, se kaže napredovanje nemštva. Puljska podružnica „Südmarke“ bo imela 18. t. m. svoj občni zbor in glavni predmet tega zbora bo govor o nemštvu v Istri. Nemci hočejo res priti do Adrije in če ne morejo na Kranjskem toliko napredovati nego bi radi, moramo pa s strahom gledati, kako prodirajo na Primorskem, v prvi vrsti v Trstu in Opatiji. Italijani se jim ne postavijo preveč po robu, ker se bolj bojijo Slovencev in ako pazno čitamo različne dopise s Primorskega, moramo priti tudi do prepričanja, da se Nemci veliko bolj boje napredovanja slovenskega življa v Trstu nego Italijanov. Torej bo treba gledati tudi Nemcem v Trstu na prste.

Obrtno šolstvo v Solkanu. V Solkanu se je ustanovil stalni popotni pouk za mizarje. Pouk je neobvezen. Potovalni učitelj je na razpolago vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne onim mizarjem, ki želijo vsakovrstnih strokovnih pojasnil. Med tem časom si lahko vsakdo ogleda vzorne predloge stavbnega in pohištvenega mizarstva, kakor tudi vzorce tehnično dovršenih del, ki se jih v slučaju porabe tudi lahko izposoja. Pouk v strokovnem risanju je razdeljen v dva tečaja, in sicer za mojstre v četrtkih ob 6. do 8. ure zvečer in za pomočnike ob nedeljah od 10. do 12. ure. Da se v Solkanu zna ceniti važnost strokovne izobrazbe, priča to, da se občina ni ustrašila stroškov, nastalih z razpolago učnih prostorov in da se je prijavilo v risarske kurze 77 mojstrov oziroma pomočnikov.

Čipkarska šola na Trati je od c. kr. ministrstva potrjena ter prične delovati koncem tega leta. Šola je ustanovljena v gmotni napredek občine. Upati je, da se sprijaznijo in ublažijo tudi srca onih občanov, ki jim zdaj ne ugaja ta šola.

Nov sedež tržaške pomorske oblasti. Za tržaško pomorsko oblast se bo zgradilo na mestu sedanje marinarske vojašnice novo posebno poslopje. Trgovsko ministrstvo je odposlalo svojega arhitekta, da na lieu mesta napravi primeren načrt. Poslopje bo visoko tri nadstropja. Načrt mora biti izgotovljen že do 15. majnika t. l. Vsa zidava bo stala, kakor je preračunjeno, okroglo 700.000 kron. Pri zgradbi se bodo upoštevala vsa najmodernejša higijenična pridobitja. V dosedanjih prostorih se je gledalo jako malo na to.

Vipavska železnica. Na lokalni železnici Gorica-Ajdovščina bodo zvišali brzino vlakov

kot je ta Tonči in včasih imajo gola prsa in tako tenke obleke, da se vse vidi. „Fej, svinje!“ sem dejal in sram me je bilo, da je Tonči iz naše vasi. In sedaj nam privleče še tega otroka, sram je bodi vlačuga!“

Možakarji so se trkali na prsa, ker kaj takega še ni čulo njih uho.

„In Zeber je vzel tega grešnega otroka!“ je začudeno prašal mlinar.

„Da, Zeber“, so pritrdili vsi in začudeno zmajali z glavami.

„Nikoli ne bo nič prida iz te Bibijane“, je modroval mlinar in pihal iz pipe. „Kakršna mati, taka tudi hči — vlačuga.“

„Prav, govoriš mlinar,“ so mu pritrdili vsi in še dolgo modrovali o grešnem detetu.

Ko so se razšli, je bila že pozna noč...

Bibijana pa je ostala pri Zebrovih. Prvi dve leti, ko sta se Zebrova še spominjala tistih srebrnih kebrov, ki sta jih dobila zanjo, sta ji bila še nekako dobra, a to ni bila nikaka roditeljska ljubezen.

In tudi otroci na vasi so jo zasramovali, ker so čuli o njej od svojih starišev grde besede. Samo mlinarjev Janezek ji je bil dober in vaščani so posvarili mlinarja, naj pazi na Janezka, da se ne bo vlačil s tistim „grešnim“

od 25 na 35 kilometrov na uro. Zaraditega mora ljudstvo sedaj pri prehodih in prevozi, kjer ni zatvor, biti skrajno oprezno in previdno, da se nikaka nesreča ne zgodi.

Društvo jugoslov. železniških uradnikov. Za 7. marca napovedan občni zbor tega društva se je moral vsled slabega vremena preložiti. Vendar je pa ta dan prišlo v Trst mnogo poljskih in čeških železniških uradnikov, ki so bili namenjeni prisostvovati občnemu zboru, pa so prepozno bili obveščeni o preklicu zborovanja. Slovenski tovariši so jim napravili prijeten družabni večer, na katerem se je izrekla marsikatera resna, pa tudi navdušena beseda.

Jadranska banka v Trstu je imela 14. t. m. občni zbor. Glavnica se zviša od 3 na 6 milijonov kron. Za 1. 1908 se izplača 6% na dividenda. Za predsednika je bil vnovič izvoljen g. Ivan Mankoč, za podpredsednika dr. G. Gregorin.

V Devinu se stalno namesti vojaški oddelek. Pišejo tudi, da napravi država v Št. Ivanu pri Devinu postojanko za torpedovke in da je v ta namen že kupila zemljišče za tri milijone kron.

Kranjsko.

Napredni shodi in klerikalci. Da klerikalce jeze krasno vspeli shodi napredne stranke, je po sebi umevno, toda da bi šli v svoji onemogli jezi tako daleč in surovo obljajali vsak shod posebej, nismo mislili. „Slovenec“ je doslej še o vsakem shodu prinesel zavito in neresnično poročilo o klavernosti shodov, o praznoti in suhoparnosti govorov itd. V poročilih o shodih v Škofjiloki in v Logatecu je lažnjivi in perfidni dopisnik po stari klerikalni navadi, ki brez denunciacij ne more živeti, skušal tudi denuncirati učitelje, ki so se shodov vdeležili. Namen je prozoren, toda pošten ljudje bodo le čast dajali dotičnim učiteljem, ki se ne valjajo v prahu pred klerikalci, ki so itak mnenja, da so zdaj učitelji hlapeci klerikalnega deželnega odbora. Ker je dr. Lampe zagrozil, da hoče kranjsko učiteljstvo toliko časa izstradati, dokler ne pride v Kanoso poljubit klerikalni bič, ki se je že od nekdaj po vseh farovžih vihtel nad učitelji, je možati in odkriti nastop posameznih učiteljev za svoje politično prepričanje tam bolj hvale in časti vreden. Klerikalci hočejo s terorizmom in denuncijantstvom pritegniti učiteljstvo na svojo stran ali ga vsaj tako ostrašiti, da se ne bo upalo javno zagovarjati svojega naprednega prepričanja. Dobro, naj se ločijo oni slabotni značaji od naprednega učiteljstva, naj se zredčijo naše vrste, naj se pokaže zlato, saj takih ljudi ni škoda in tudi klerikalni stranki ne bodo koristili, kajti slab značaj ostane povsod isti, vzbuja le zaničevanje pri zna-

otrokom iz Zebrove hiše. A Janezku le ni hotelo v glavo, zakaj vsi tako sovražijo malo Bibijano, ki je najlepši in tudi najpridnejši otrok v celi vasi.

Ko je dopolnila šestnajsto leto, je moral Janez v vojake. Vedno sta si bila še dobra in ne samo dobra — celo največja prijatelja. In iz tega prijateljstva je vzevela ljubezen, nad katero so se zgražali vsi.

III.

V mlinarjevi sobi je vladala tišina. Nič se ni ganilo, samo stara, stenska ura je tiktakala. Za mlinom je bučala voda, votlo je bobnela, a kolesa se niso vrtela, stari mlinar je odšel, a Janez ni hotel nasuti na kamen. A tega bučanja in grgranja vode je bil Janez že tako navajen, da ga skoro ni čul, ampak motila ga je le ura, ki mu je tiktakala tik nad glavo. Sedel je pri mizi, a bolje ležal, ker noge je imel stegnjene po klopi, s komolcem pa se je upiral na mizo. Včasih je polglasno zamrmral in nagubančil obrvi, stisnil celo ustnice, — potem pa se zopet pomiril in se zagledal v staro, razpokano peč.

Stari je bil neizprosno živ. Že leto dni je minulo, od kar se je vrnil Janez od vojakov,

„Bibijana,“ je zamrmral župan, ki je že ves čas premišljeval, — ako ga vprašajo.

„Bibijana,“ je modroval nekdo drugi — „to je judovsko ali kakšno?“

„Daj, Miha, pratiko, da vidimo, ali je krščansko ali ne?“

In krčmar je segel na polico po pratiko, ki je bila že vsa mastna in zamazana.

Vse liste so prebrnili, vse svetnike in svetnice so pregledali, a Bibijane le ni bilo med njimi.

„Ni je v pratiki!“ je mogočno naznanil krčmar, ki je znal tudi nekoliko čitati. „Ni krščansko ime! Grešno dete je, iz greha je porojeno, nezakonsko in bogve kakšen krivoverec je njen oče...“

„In mati je vlačuga“, so pripomnili nekateri in se ozrli na župana.

„Da, tista Koemurjeva Tonči, ki je hodila v mestne šole,“ je pričel zopet župan. „Saj veste, kako čudnih misli je bil tisti vdovec Koemur. — Bog mu daj nebesa! Hodila je v nekake mestne šole in se je izpridila. Cojzov študent mi je pripovedoval, da je taka, ki „špila.“ Ne vem, kaj in kako, a brez greha gotovo ne. Dejal mi je, da je v mestu taka hiša, ki ji pravijo „trjatr“ in tam da so mehki stoli, da se sede in nič miz. Tam pred njimi pa se sučejo take

čajnih tovariših. Jaz že pišem memoarje o takih učiteljih in zagotovim tovariše uskoke o zanimivosti teh memoarjev. Navedel bom le resnico, toda povem gotovim tovarišem, da se bodo sami sebi gnusili, ko bodo čitali sliko svojega življenja. O, lepa bo ta zgodovina značajnih učiteljev!

Učitelj.

Javni shod v Krškem, ki ga je v nedeljo priredila narodnonapredna stranka, je bil izvrstno obiskan. Govoril je dr. Ivan Tavčar, iz čigar govora posnemamo važnejše stvari. Najprej je povdarjal, da so se delale težave temu shodu, ker se ni moglo dobiti prostora. Kdo je temu kriv, govornik ni radoveden. „Naša stranka se za take reči ne briga, ona hoče živeti in bode živela. Sedaj se je pomladila z novimi močmi in kakor živo srebro bo silila v vse kraje in vasi naše domovine. Pričakujemo, da bo dostikrat slabo sprejeta, morda časih še celo tepena, pa se nič ne bojimo. Če bomo kje desetkrat ven vrženi, pridemo enajstič zopet, držeč se načela, da mora tudi v političnem življenju veljati svobodno tekmovalstvo. Tega svobodnega tekmovalstva se oklepamo, radevolje ga pa priznavamo vsaki drugi politični stranki, ker nočemo, da bi poleno in kamen mesto prepričevalnih razlogov nastopala v naših političnih bojih!“ Glede političnega položaja je omenjal govornik zblizanje slovenskih poslancev ter ožigosal ponemčevalni vladni sistem in zastopnika te vlade ministra Hohenburgerja in grofa Stürga. Osvetlil je justične razmere, pri katerih je za Nemce vedno pripravljena polna skleda, za Slovence pa milostni ostanki. Dobro je dalje označil dr. Tavčar pomembno pismo cesarjevo na generala Winzorja, iz katerega se da sklepati, da imamo Slovenci zajamčene pravice, da dobivamo uradnike, ki so popolnoma zmožni slovenskega jezika. Vse naše oblasti bi morale imeti to cesarjevo pismo vedno pred očmi, čeravno jim je neljubo. „Eden pa je, ki mu je cesarsko pismo tako neljubo, kakor nam je neljuba muha, ki nam je padla v okusno juho. Ta nezadovoljnejš je naš deželni predsednik Božidar baron Schwarz! Če je čital to pismo, moral je videti v njem svoj consilium abeundi. S tem pismom je obenem obsojena vsa dosedanja administracija barona Schwarza v naši deželi. Če mož sedaj ne bo odstopil, mora imeti res slonovo kožo!“ Dr. Tavčar je potem še obširno govoril o organizaciji napredne stranke in se je potem tudi izvolil pripravljalni odbor za osnovanje političnega društva za krški sodni okraj.

Shoda napredne stranke v Škofji Loki in v Logatcu sta se tudi jako dobro obnesla ter bila izvrstno obiskana. Na prvem sta govorila deželna poslanca Ciril Pirc in dr. Triller, predsedoval mu je pa Fran Dolenc, na drugem sta poročala dr. Oražen in

leto ljubezni z Bibijano, a stari je klel čim dalje bolj in Janez je uvidel, da od očeta ne more upati kake pomoči, da si ustanovi svoj lastni dom. A misel, da mora biti Bibijana njegova, je bila močnejša kakor vse očetove kletve — močnejše kakor začudenje cele vasi... A brez denarja je zopet težko, skoro nemogoče, da bi se ženil. Bibijana je imela dopolniti dvajset let, — bila je v največji lepoti — kot rože v maju in da bi jo moral prepustiti komu drugemu, tega bi Janez ne storil, magari da mu je iti skozi deset peklov. Da bi bil dober oče, ne bilo bi mu treba iskati novega domovja, mlin je donasal dovolj in odpustil bi deklo. Brez denarja tudi ni oče — celo precej ima in vse bi šlo kot po medeni poti. A stari — ta neizprosljiva, — trmasta kost, ta mu zapira vrata in skriva ključ do sreče. Da bi jo pustil čakati tako še dalje, zdelo se je Janezu nemogoče. Ali kako? In pričel je zopet premišljevali... in morda mu je prišla prava misel, ker vstal je nekam z zadovoljnim obrazom in odšel.

Nad vasico je legal mrak — hladan in ovit v jesensko meglo.

Janez ni znal, kam bi postopil, zato je zavil k Urhu. Krčma je bila prazna, le krčmar Urh je prebiral pratiko in štel, koliko je še do Božiča.

dr. Švigelj. V obeh krajih se je sklenilo osnovati politična društva za okraj in so se tudi že izvolili pripravljalniki odbori. — Tako je prav, nova kri in novo veselje je prešinilo pristaše narodnonapredne stranke in zadovoljni zro zdaj v izvrševalno vodstvo, ki razume svojo nalogo!

Pod ministrom Hohenburgerjem. Nemški listi z velikim veseljem beležijo vest, ki je za slovenščino na Koroškem pri sodiščih nov udarec. Pri okrajnem sodišču v Podkloštru je slovenski odvetnik v neki prizivni zadevi vložil slovenski priziv, ki je bil pa od deželnega sodišča zavržen. Nasprotni odvetnik je pa postavil v svoj troškovnik tudi znesek 5 K za prevod prizivnega spisa iz slovenščine v nemščino in to postavko mu je prizivno sodišče priznalo. Pritožba na najvišji sodni dvor na Dunaju ni imela uspeha, ker je ta instanca smatrala, da je bil prevod prizivnega spisa potreben, vsled česar je bilo priznati tozadevne pravdne stroške. S tem se je zadal nov udarec veljavi slovenščine pri koroških sodiščih in nemški listi škodoželjno pišejo, da si bo vsaka stranka odslej premislila iskati si slovenskega odvetnika, ker bo morala nasprotniku plačati stroške prevajanja v nemščino, ako pravdo izgubi. Ta razsodba je večjega pomena nego si kdo misli, kajti pravdanje bo za slovenske stranke postalo mnogo dražje, ker si bodo nemški odvetniki vedno zaračunali prevode slovenskih vlog. Naravna posledica bo, da bodo slovenske stranke vlagale nemške pravdne spise, da se le izognejo večjim stroškom pravedanja. Lahko se torej zgodi, da bi slovenščina izgubila pri koroških sodiščih, kar bi bilo veliko zlo in nazadovanje slovenske stvari na Koroškem. S stališča pravice pa razsodba najvišjega sodnega dvora ni vtemeljena. Slovenščina je na Koroškem drugi deželni jezik in ima že priznane pravice pri sodišču. Po sebi je torej umevno, da mora tudi odvetnik v mešanih krajih biti več obeh deželnih jezikov, ako ne, je pa njegova krivda, če mora plačati prevajalce slovenskih vlog. Ta stvar se ne sme pustiti v nemar in je dolžnost naših poslancev, da se potegnejo za pravice slovenščine pri koroških sodiščih, najsi bo potem Hohenburger desetkrat pravosodni minister! Pomisliti je le treba, kakšna zmešnjava bi nastala na Primorskem, ako bi se tam tako prakticiralo, kjer so štirje deželni jeziki v veljavi!

Občinske volitve v Idriji se vrše 26. in 27. t. m. v mestni dvorani.

Idriji v čast je treba povedati, kakor poroča „Slovenski Narod“, da se med idrijskim prebivalstvom ni našlo kupca za predmete, ki so se zarubili bivšim občinskim odbornikom, da se plačajo stroški komisije, ki jo je odposlal deželni odbor. Dražbena prodaja se torej ni vršila.

„Kaj šteješ?“ ga je ogovoril Janez.

„Oho, ti — ali se je stari že povrnil?“ ga je povprašal krčmar;

„Ne še! Mislim, da ga nočoj ne bo, saj veš, kaj je semenj in prešiče je gotovo prodal.“

„O, tisto pa tisto! Rejeni so bili, da je bilo veselje, hm, bodo že nekaj vrgli, — zopet bo denar, Janez!“

„Kaj me briga, ko ni moj!“ je zagodrnjal Janez in izpil.

„To je pa res čudno, da je stari tako trmoglav,“ se je začudil krčmar in gledal na Janeza.

„Naj bo — nič več mu ne rečem. Svoje bom storil, pa naj bo, kakor hoče.“

Nato je umolknil in sedel dolgo, dolgo časa, pil in premišljeval...

— „Deset bo, Janez,“ ga je opomnil krčmar in pokazal na uro. „Čas bo, da odidemo, — veš, ni nedelja in tudi vidim, da ti ni mnogo do vina.“

In Janez se je dvignil.

Zunaj je bila hladna noč in Janez se ni obrnil proti domu, ampak tja proti Zebrovi hiši...

(Konec prih.)

Zdaj se je pa odredilo, da so se zarubljene stvari deloma prenesle v mestno dvorano, kjer se bo iznova vršila dražbena prodaja dne 18. t. m. ko je plačilni dan v Idriji. Ni dvoma, da bo tudi to pot dražba brezuspešna. „Slovenski Narod“ stavi uvaževanja vreden nasvet. Osnuje naj se odbor, ki bo zbral toliko denarja, da se zarubljeni predmeti občinskim odbornikom pošteno plačajo in umevno tudi globa, potem pa pošljejo dotični predmeti deželnemu muzeju v Ljubljani, kjer naj pričajo še poznim rodovom, kako so kranjski klerikalci še v 20. stoletju umevali ustavno življenje. Na drugi strani pa bo uboga Kranjska dežela dobila povrnjene stroške za svoje komisije v Idrijo, ki že itak prispeva vsako leto 40.000 K deželne doklade in je zato deležna posebne milosti deželnega odbora.

Prijatelj slov. gledališča v Ljubljani naznanja ravnateljstvo, da se na splošno zahtevo stalnih gostov slovenskih predstav na deželi priredi poslednja popoldanska operna predstava v nedeljo, dne 21. marca t. l. pop. ob 3. ter se poje najkrasnejša opera v tekoči sezoni „Madame Butterfly“ ob znižanih cenah. Zvečer pa se igra Schillerjev „Wiljem Tell“. — V torek dne 23. t. m. se igra prvič Bourgetova psihološka drama „Razporoka“. Nato sledi nova opereta „Donna Juanita“.

Zglasitev za penzijsko zavarovanje. Splošni penzijski zavod za nastavlence je notranjemu ministrstvu naznanil, da je število po zakonu z dne 16. decembra 1906 k penzijskemu zavarovanju kot obvezancev zglašanih nastavlencev znatno zaostalo za številom, ki se je pričakovalo na podlagi statistike. Iz tega se da sklepati, da veliko delodajalcev ali sploh ni zadostilo zglaševalni dolžnosti ali pa le deloma. Vsled tega opozarjajo politične oblasti na to dolžnost, ki ima za zamudnega delodajalca lahko neprijetne posledice, kajti zakasnela zglasitev je vsled dolžnosti, da mora delodajalec zaostale premije z zamudnimi obrestmi vse naknadno plačati in se mu tudi lahko odvzame pravica odtegniti premijsko kvoto, ki zadene delodajalca, zvezana z denarno škodo in je zato v interesu delodajalcev, da tudi v dvomljivih slučajih, ako pretežno duševno delo pri nastavljenju ni dognano, pravočasno zglase svoje nastavlence.

Splošno slovensko žensko društvo v Ljubljani je sklenilo od časa do časa izdajati publikacije, v katerih bi se razpravljala vsa ženstva se tičeča vprašanja. Tudi leposlovne stvari iz ženskega peresa bi se objavljale. Prispevki (spisi) za prvo tako brošuro naj se pošljejo na gori imenovano društvo.

Društvo uradnikov jugoslovanskih denarnih zavodov je imelo v nedeljo ustanovni občni zbor v Ljubljani. Po daljši hudi debati se je sklenilo, da se osnuje v Ljubljani samostalna slovenska skupina iz vseh jugoslovanskih pokrajin, ki se priklapi državnemu društvu bančnih uradnikov na Dunaju.

Izlet ruskih akademikov na slovanski zapad. Ruski akademiki z petrogradskega vseučilišča prirede letošnje poletje izlet na zapad pod vodstvom profesorja Aleksandra Pogodina. Obiščejo Turčijo, Bolgarsko, Srbijo, Hrvatsko in Slovensko. V Ljubljani ostanejo par dni in si ogledajo tudi Gorenjsko in Postojnsko jamo. Iz Ljubljane gredo čez Dunaj v Prago in preko Lvova domov.

Zveza slovenskih pevskih društev je imela pretečeno nedeljo občni zbor. Zastopanih je bilo 19 pevskih društev, dočim je v zvezi včlanjenih 39 pevskih društev. Z malimi izpremembami se je izvolil poprejšnji odbor s predsednikom dr. Vladimirjem Ravniharjem. Zvezni pevovodja je postal dr. P. Kozina.

Služba prov. učitelja na šoli družbe sv. Cirila in Metoda na Muti — na Štajerskem se razpisuje za nastop o „Veliki noči“ tega leta. Plača letna 1200 K, prosto stanovanje. Prosilci za to službo naj svoje prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili, vložijo v družbino pisarno do 25. marea t. l.

„Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju“ je razdelilo med uboge slovenske dijake meseca januarja 805 K, febru-

arja 1005 K in marca 1000 K. Da bode društvu tudi v bodoče možno, veliko bedo med našimi dijaki izdatno olajšati, prosi isto slov. občinstvo daljnih prispevkov, katere sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrevident v. p., Dunaj III./3 ReiserstraBe 27.

Izkaz posredovalnice slov. trg. društva Merkur v Ljubljani. Sprejme se: 1 knjigovodja, 2 kontorista, 4 pomočniki mešane stroke, 1 pomočnik špecerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 1 pomočnik galanterijske stroke, 3 blagajničarke, 2 prodajalki, 1 učenec, 1 učenka. — Službe išče: 4 knjigovodje, 2 kontorista, 1 poslovodja, 1 potnik, 30 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 16 kontoristinj, 6 blagajničark, 13 prodajalk. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Književnost.

Naši zapiski. Došla nam je prva številka te revije, ki nam v splošnem ugaja, izvzemši seveda politični pregled, ki je in bo tudi v bodoče prikrojen v socijalnodemokratskem smislu. Uredoval bo „Naše Zapiske“ dr. A. Dernota v Gorici.

„Nov davek za kmeta ali socijalno zavarovanje“. Pod tem naslovom je izšla brošurica, ki pojasnjuje, kako so naši klerikaleci v zadevi starostnega zavarovanja poljedelskih uslužbencev vodili ljudstvo za nos, dokler se jim ni uprlo. Obsega 20 strani in se prodaja samo po 20 izvodov skupaj za 2 K 10 v.

„Slovenska visoka šola v Ljubljani.“ Vseučiliški odsek dunajskega dijaštva naznanja, da izda v kratkem brošuro pod gorenjim naslovom, ki prinese popolno jasnost v slovenskem vseučiliškem vprašanju. Naj bi ne bilo nobenega zavednega Slovenca, ki si ne bi naročil vsaj enega iztisa, zlasti še, ko je cena naravnost malenkostna, samo 30 vin.

Raznoterosti.

Ali je jetika ozdravljiva? Narodna zveza za učenje in preprečenje tuberkuloze (National Association for the Study and Prevention of Tuberculosis) je izdala posebne okrožnice o preprečenju takoiimenovane „bele kuge“ — jetike, ki vsako leto zahteva na tisoče žrtev, in je tudi med našim narodom pogosta. Nedavno je odločno izjavila, da je edino zdravilo za jetiko sveži zrak, počitek in zdrava hrana. Vsak teden bomo članke laži-zdravnikov in „učenih specialistov“, ki naznanjajo ljudstvu, da so končno našli pravo zdravilo proti jetiki. Zveza je preiskala več sto teh zdravljenj ter dokazala, da je vse skupaj samo goljufija in prevara. Takozvana „zdravljenja“ se razdelijo na dva dela. V prvem delu so goljufiva zdravila in mešanice, s katerimi se vara občinstvo. Nekatera izmed teh zdravil so na primer: „dober whiskey“, prešičja kri, apnen prah, malt ekstrakt, kozje meso, koruzno olje, zeliščni grah in mnogo vdihljivih stvari, ki naj umorijo klice. Vsa ta zdravila niso nič vredna, včasih celo jako škodljiva za bol-

nika. Jetiko povzročijo bacili, ki se naberejo ob robu pljuč in jih razjede. Nobeno zdravilo, nobena vdihljiva stvar ali „domača“ zdravila ne morejo umoriti bacilov ali zapreti luknje v pljučah. Tudi ni mogoče z vdihavanjem zdravil, ki umorijo klice, preprečiti bolezni ker, predno so klice bolezni pokončane, preje umrje človek. Druga vrsta „zdravljenj“, s katerimi se ljudje goljufajo, so skrivna zdravila po oglaševanih „institutih“. Brezvestni „doktorji“ in profesorji pišejo po listih in okrožnicah, da poznajo zdravljenje za jetiko, in da je to samo njim znano. Neki profesor v Kansasu vodi tak „institut“. Pravi, da ima gotovo zdravilo za ozdravljenje. Neki „doktor“ v Minesoti pravi, da ima novo sredstvo, ki ga bo sam preiskal v prid človeštva. Neki koloradski specialist oglašuje novo metodo za zdravljenje. V St. Louisu je neki lekarnar iznašel način, kako se tuberkulozne „klice“ dinamitira. Neki „institut“ na zapadu se je nedavno ustanovil, da zdravi jetiko z masažami, telovadbo in skrivnimi metodami. — Že to, da so ta zdravila tako skrivna, je dokaz, da so goljufiva. Ako bi kak razumen zdravnik našel sredstvo zoper bolezen, bi ga gotovo objavil in ga ne rabl sam vsled denarnih vzrokov, zlasti še, ker so velike nagrade razpisane za pravo zdravilo, ako bi se našlo. Te dve vrsti zdravljenj niso torej nikaka zdravljenja. Vendar je jetika ozdravljiva, in v nekaterih krajih je ozdravilo do 75 odstotkov bolnikov. — Najnujnejše stvari za

ozdravljenje jetike so počitek, svež zrak in zdrava hrana.

Nekemu turškemu uradniku se je naznanilo, da je radi nemarnosti odstavljen. „To zna mnogo ljudi stati življenje“, izrazil se je uradnik, ko je dobil naznanilo. Na to žuganje je bil takoj prijet in peljali so ga pred sodnika, ki je zahteval pojasnila. „No, pred petnajstimi leti sem bil zdravnik,“ pravi obtoženec, „in sedaj ko sem odstavljen od službe, se bodem moral zopet lotiti tega posla in potem —“ „Razumem“, ga prekine sodnik, „kot uradnik bodeš bolj neškodljiv.“ In res je izposloval, da je bil nevarni mož zopet nastavljen kot uradnik.

Z žico zašili žilo. Jako čudovito operacijo so izvršili v okrajni bolnišnici v Los Angelesu nad Rihard Wheaton-om, nekdanjim angleškim vojakom. Ko so zdravniki preiskali, so našli, da ima glavno žilo, aorto, ki drži od srca, na enem kraju tako tenko, da se je bilo bati, da mu žila poči. Glavni zdravnik Dr. D. C. Barber je nato z 20 čevlji dolgo srebrno žico zvezal veliko žilo in bolnik se sedaj dobro počuti.

Priporočamo našim rodbinam

Holinsko cikorijo.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Rezerv. zaklada
iznaša:

kron 82.000

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od
vsakega in jih obrestuje

Denarni promet
v letu 1907:

kron 5.500.000

po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 1/4 % ali z 1 % amortizacijo, na menice pa po 6 %.

Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Uradije se v centrali in v podružnici **vsak dan od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 6. ure popoldne izvzemši nedelje popoldne.**

Poštno-hraniln. račun centrale št. 45.867. Podružnice na Jesenicah št. 75.299.

Tiskovine

za industrijo, trgovino
in obrt
od navadnega trgovskega zavitka do obširnega cenika.
Tisk umetniških razglednic.
Postrežba točna.

TISKARNA KNJIG IN UMETNIN A. SLATNAR V KAMNIKU

IZVRŠUJE NAJRAZNOVRSTNEJSE ENO- IN VECBARVNE TISKOVINE IN SPREJEMA V TISK TUDI NAJOBSEZNEJŠA DELA. ✕ ✕ IZVRŠITEV VEDNO ✕ PRIZNANO LIČNA IN PO ZMERNIH CENAH. ✕

Založništvo

„Našega Lista“ s priloženo „Slov. Gospodinjo“
Trgovina s papirjem
in pisalnimi potrebščinami.
Knjigoveznica.
Zaloga in izdelovanje
šolskih zvezkov.

Svoji k svojim!

Priporoča se slovenska trgovina

Janko Češnik

Ljubljana ~ Lingerjeve ulice

Zaloga svilnega blaga za bluže in obleke.

Zaloga modnega blaga za ženske bluže in obleke.

Zaloga modnega blaga za moške obleke in površnike.

Zaloga perilnega blaga, platna, šifona, inlet, domestik v vseh širjavah.

Zaloga raznovrstnih preprog, linoleja, volnene, tapestri, jute in dr.

Zaloga zaves, čipkastih, belih, krem in barvastih.

Zaloga garnitur, volnenih in domače izdelanih odev.

Cene nizke. ~ Poštena postrežba.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistilno sred-
stvo!

SEYDLIN

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar, ul. 7

Dobiva
se
povsod

FR. ŠEVČIK

puškar

v Ljubljani, Židovske ulice št. 7.

Priporoča svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovejšega sistema, kakor tudi municijo in vse druge loveške priprave po najnižjih cenah.

Popravila se točno izvršujejo.

Cenik na zahtevo zastoj.

Steckenpferd lilijino mlečno milo

Najnežnejše milo za kožo in proti pegam.

— Dobiti je povsod. —

Najbolj varno naložen denar

je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

ker je podvržena javnemu nadzorstvu.

Stanje hran. vlog:
nad 34 milijonov K

Hranilnica se nahaja v lastni palači

v Prešernovih ulicah
prej Slonovih
ul. št. 3 nasproti
franciškans-
skemu klostru.

Rezervni zaklad:
nad 1 milijon kron

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Letni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagatelj ne zaračuni.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolжник pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Anton Müller, vinotržec, Domžale

(Kranjsko)

Priporoča izborna zalogo vsakovrstnih novih in starih vin v sodih in steklenicah

Slavna šolska vodstva in gg. trgovci!

Naročajte in priporočajte šolske zvezke slovenskega izdelka!

Založnik A. Slatnar v Kamniku. Glavne zaloge v Ljubljani pri V. Kenda, Vaso Petričič, Iv. Bonač i. dr. ter pri trgovcih po deželi.

Oglejte si — poljedelskih strojev, slamoreznic, čistilnic, največjo zalogo mlatilnic, gepelnov in preš za grozdje in sadje, štedilnikov, peči, železnih nagrobnihih križev itd. pri

FR. STUPICA v LJUBLJANI
na Marije Terezije cesti št. 1
in na Valvazorjevem trgu 6, nasproti Križanske cerkve.

Ravnatom zamorete kupiti vsak čas po najnižjih cenah traverze, železniške šine, cement in vse druge stavbne potrebščine, razno orodje, sesalke za vodo, vino in gnojnice, vseh vrst tehtnice in uteži in vse druge v železninsko stroko spadajoče predmete.

Slovenci,

kupujte užigalice v korist družbi
— sv. Cirila in Metoda. —

Trgovina s špeci-
rijskim blagom

Trgovina z moko in
deželnimi pridelki

A. Šarabon, Ljubljana

priporoča svojo novourejeno **glavno zalogo rudninske vode.**

Velika pražarna za
kavo, mlin za dišave
z električnim obratom.

Točna in solidna postrežba!

Na drobno in debelo!

Zaloga brinja in sliv
za žganjekuho

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice

Največja izbira izgotovljene
obleke za gospode, dame

in otroke.

Zvezdno!

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena
leta 1882

v Ljubljani

Ustanovljena
leta 1882

Podrejena skontraciji „Zveze slov. zadrug“ v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hraniln. urada
št. 828.406.

4 1/2 %

Telefon št. 185.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8. do 12. in od 3. do 4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Stanje hranilnih vlog
K 12,434.933-24

Upravno premoženje kmetske
posojilnice 31. dec. 1907
K 12,888.795-43

Denarni promet
K 59,197.246-20

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na
menice po 6 %. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Jos. Rojina v Ljubljani

v Šelenburgovih ulicah št. 5
priporoča

elegantne obleke po meri
iz pristnega angleškega blaga.

Priporoča svojo zalogo izgotovljenih oblek,
plaščev iz tirolskega nepremočljivega lodna.

Najsolidnejša postrežba.

Veronika Kenda

Ljubljana, Dunajska cesta 20

Zaloga papirja,
pisalnih in risalnih potrebščin

Glavna zaloga

A. Slatnarjevih zvezkov

Anton Turk

knjigovez in založnik v Ljubljani na Dunajski cesti
priporoča:

Ravnokar na novo izšli knjigi:

Pariški zlatar.

Povest iz dobe kralja Ljudvika XIV.
92 strani. Zbarvano podobo. Cena 60 v.
Po pošti 70 vin. Dobiva se tudi v vseh
slovenskih knjigarnah.

Iz dobe punta in bojev.

Dogodki iz okupacije Hercegovine.
Cena 60 vinarjev.

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5.
poleg Mestne hranilnice

Največja zaloga

moških, ženskih in otroških čevljev
iz najboljših tovarov, domačih in tujih.
Turistom priporoča pristne gojserske gorske čevlje

Zmerne cene.
Solidna postrežba.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Podružnica v Spljetu

Podružnica v Celovcu

Podružnica v Trstu

Delniška glavnica:
3.000.000 K

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Rez. fond:
300.000 K

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Ustanovljena l. 1854

Prva domača slovenska pivovarna

Telefon št. 210

G. AUERjevih dedičev, Ljubljana

Wolfave
ul. št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborni

marčno pivo v sodih in steklenicah.